

EUSKARA XARTA

TESTUINGURUA

2015eko Ikastolen Kontseilutik gorpuztu zen Euskaraz Bizi izeneko hitzarmena lehen aldiz, zeinak ikastoletan Hizkuntza Proiektuak sortu edo eguneratzeko helburua baitzuen. Hizkuntza Proiektuak urtean behin auto-ebaluatzeko tresna ere plantan eman zen, ondotik: hizpro.eus.

2016ko Ikastolen Kontseilu Idekian, ikastolako bizitzan euskara bermatzeko xarta zehatz bat fundatzeko beharra agertu zen. Era berean, gure haurrentzat euskaraz bizitzeko egitura inklusiboak gogoetatu ziren.

2019ko Ikastolen Kontseiluan, oinarrizko 5 bizi-arau obratzeko xarta bozkatu zen, ikastoletako Euskaraz Bizi batzordeek eraman lan parte-hartzaileari babes kolektiboa ekarriz. Bost arau komunok, hiru ardatz nagusitan banatu ziren: Sentsibilizazioa, Hizkuntza Politika eta Sustapena.

Gaurko egunez, 2024ko Ikastolen Kontseiluan, Euskara Xarta eguneratua bozkatuko da, zeinetan ikastoletako Euskaraz Bizi batzordeek, Bulegoek zein Seaskako Hezkuntza Taldeak 14 bizi-arau landu baitituzte. Izan ere, xarta, egoera eta behar berrietara egokitu behar izan dugu -emaitza soziolinguistikoko larriak tarteko-, aherentzi gabe jatorrizko xartaren helburuetarik bat, azken hau manera iraunkorrean garatzen joatea zela. Hauek horrela, ikastolak ezin baitu dena bere gain hartu, honetakoan, kanpoko espazioari eta gurasoen esku hartzeari arreta berezia eskaini diegu.

HELBURUAK

Euskara Xarta eguneratu honek hiru helburu nagusi ditu:

- Egoera diglosikoaren aitzinean, gure hizkuntzak zapaldua izaten segitzen duela jabetzea, eta horrenbestez, euskara ikastolako mintzaira nagusia izateko neurriak bermatzea: bere ezagutza, presentzia eta erabilera segurtatuz.
- Helduen arteko inklusioa euskaratik lantzea, euskaldunen, euskara ikastunen eta erdaldunen ezinbesteko parte-hartzea bilatuz eta bermatuz.
- Buraso, irakasle eta hezitzaile gisa, gure haurren euskalduntzean eragile zuzenak izatea, ikastolan zein ikastolaz kanpo -ahal den neurrian-, euskaraz bizitzeko besteak beste.

EUSKARA XARTA EGUNERATUA

SENTSIBILIZAZIOA	<ol style="list-style-type: none">1. Ate-idekitzeetan, sartze-bilkuretan, biltzar nagusietan eta momentu kolektibo nagusietan, gure kideak eta kide potentzialak Hizkuntza Proiektuaz informatzen ditugu.2. Burasoen jarrera aktiboa bilatzen dugu, haurrak euskaraz loratzen lagundu ditzaten ikastolan, etxean eta jendartean.
KOMUNIKAZIOA	<ol style="list-style-type: none">3. Ikastola eta familien arteko lotura erregularretan, euskara lehenesten duen komunikazioa bermatzen dugu.4. Sartze-bilkuretan, Biltzar Nagusietan eta Ate-idekietan (azalpen denboran), euskaraz egitea bermatzen dugu, hastetik buru.5. Burasoen lan-talde bilkura eta komunikazioa euskaraz izateko eginahalak egiten ditugu.6. Barneko email formaletan (deialdiak, gomitak, bildumak...), euskara lehenesten dugu eta ikastolako hizkuntza nagusiari ikusgarritasuna emateko, itzulpenak aparteko loturan eransten ditugu.7. Antolatu besta eta ekitaldien komunikazio euskarriak, osoki euskaraz hedatzea lehenesten dugu (afixak, sare sozialak, emailak, etab).8. Antolatu besta eta ekitaldietan, euskarazko harrera bermatzen dugu, eta lehen hitza euskaraz eskaintzen dugu.
SUSTAPENA	<ol style="list-style-type: none">9. Ikastolako sartze-ateratzeetan, helduok egunero euskaraz elkar agurtzen dugu eta oinarrizko hitzak euskaraz erraten ditugu.10. Gure hurrekin harremanetan diren langileak euskaraz ari dira.11. Ikastolara ekarrarazten ditugun kanpoko eragile zein adituak euskaldunak dira.12. Lehen eta Bigarren mailako ikasleei euskarazko buru-laguna hornitzen diegu.
ANTOLAKETA	<ol style="list-style-type: none">13. Euskararen erabilera neurketak, ahozko frogen emaitzak eta tokian-tokiko beharrak aintzat hartuz, hizkuntza helburuak finkatzen ditugu, urtez urte.14. Buraso elkarteak eta talde profesionalak eskuz esku zaintzen eta biziarratzen dugu Hizkuntza Proiektua, ikastolak hautatu moldean.